

VADERLANDSLIEVENDE VERENIGINGEN DIE ZICH INZETTEN VOOR HET BEHOUD VAN ERFGOED, HERDENKINGEN EN OORLOGSGESCHIEDENIS IN ROESELARE

Geert Messiaen

Vaderlandslievende verenigingen (VV) zijn autonome organisaties van vrijwilligers die zich inzetten voor het bewaren van de herinnering aan oorlog en het eren van zij die zich voor het vaderland hebben ingezet. Zij functioneren als zelfstandige verenigingen, al dan niet aangesloten bij een overkoepelende federatie van gelijkaardige organisaties. Op lokaal vlak beschikken zij over een eigen bestuur en werking, en ressorteren zij onder geen enkele voogdij.

Hun ontstaan situeert zich voornamelijk in de nasleep van de Eerste Wereldoorlog en later de Tweede Wereldoorlog. Oorspronkelijk werden deze verenigingen opgericht door oud-strijders, verzetslieden, politieke gevangenen en andere rechtstreeks betrokkenen. Doorheen de tijd evolueerden zij tot bredere patriottische verenigingen waarin ook volgende generaties zich engageren om de herinnering levend te houden.

De kerntaak van deze verenigingen bestaat uit het herdenken van oorlogsslachtoffers, het eren van oud-strijders en het uitdragen van waarden zoals vrijheid, vrede en nationale verbondenheid. Dit gebeurt onder meer via de organisatie van herdenkingsplechtigheden, deelname aan officiële ceremonies, het onderhoud van oorlogsmonumenten en ereperken, en het bewaren van symboliek zoals vlaggen en eretekens.

In Roeselare telt men een veertiental vaderlandslievende verenigingen:

- 24ste linie
- Blijven Herinneren Roeselare Jeugdprojecten (BHRJ)
- British Torch of Remembrance Belgian Branch
- Comité VE Day Roeselare
- Délégation Souvenir Français Roeselare
- Herdenkingen en vaderlandslievende activiteiten
- Huldecomité voor Oorlogsslachtoffers
- Meters en Peters erebegraafplaats – boodschap van vrede

Herdenking Grenadiers aan het Sterrebos in Rumbeke, 31 mei 2026. (Foto: Ilse Degroof)

- Nationale Vereniging van Invaliden van het Leger
- Pools memorandum
- Regionale Vereniging van Miliciens, Beroepsmilitairen, Politie en ex-Rijkswachters-Roeselare
- Vriendenkring Carabiniers & Grenadiers W-VI.
- Vriendenkring Nationaal Verbond der Weggevoerden en werkweigeraars
- Pools Belgische vriendenkring Maczek Memorial

Jaarlijks vinden een tiental plechtigheden plaats. Deze situeren zich meestal rond belangrijke herdenkingsdata zoals 11 november, Poolse bevrijding, Franse gesneuvelden, V-day, Schuwe Maandag, sterfdata, maar ook rond lokale gebeurtenissen en bevrijdingsmomenten. De sterke aanwezigheid van deze verenigingen in de regio is historisch te verklaren door de nabijheid van het voormalige frontgebied en de diepe impact van de wereldoorlogen op West-Vlaanderen.

Een belangrijk aandachtspunt vandaag is de vergrijzing binnen deze verenigingen en het wegvallen van directe getuigen van de oorlog. Hierdoor verschuift de nadruk steeds meer naar educatie en sensibilisering van vooral jongere generaties. Samenwerking met scholen, lokale besturen en culturele organisaties wordt daarbij steeds belangrijker.

Ondanks deze evoluties blijven vaderlandslievende verenigingen een waardevolle schakel in het maatschappelijk weefsel. Zij waken over het collectieve geheugen en dragen bij tot het blijvend besef van de kostbaarheid van vrede, vrijheid en democratie.

Geert Messiaen is voorzitter van RVMBP (= Regionale Vereniging voor Miliciens, Beroepsmilitairen, Politie en gewezen rijkswacht). Hij is ook gewezen voorzitter van VVVR (= Verbroedering van Vaderlandslievende Verenigingen Roeselare).